

Հ Ա Ս Յ Է

Rédaction du Journal arménien
ARCHALOUYCE
(EGYPTE) LE CAIRE

ՊԱՅՄԱՆՔ

ԵՐԻՊՏՈՍ
Տարեկան գր. ողջ 30
ԱՐՏԱՍՄԱՆ
Տարեկան գրանց 10

Բաժանագրք ՅԱԵԼՈՒՄ Անու փոխարեկ
վերադառնալից ցեղի պիտի լինի .

ԱՂԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ԵՒ ԲԱՂԱՔԱԿԱՆ

Ա Ն Կ Ա Ի Հ Ա Յ Ա Թ Ե Ր Թ

Թե՛ ԱՐՇԱԼՈՍՄԻ եւ թե՛ ՏՊԱՐԱՆԻՆ
վերաբերեալ միտախառն խնդրոց համար
պիտի կ ղիւնջ հոլապարտութեան հասցեով
թերթիս Մասնաւարտին , որ կ՛

ԳՆՈՐԻ ՓԱՍՏԱՆԵԱՆ

ԿԵ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԾԱԲԱԹ ՕՐԵՐԸ

Յօդու ամսագրերը ուղղակի պատասխանա-
տու են յեկեղ զբաժանուն

ZUSC 20 ՓԱՐԱ ՈՂԶ

Ամենապատիւ Ազգային Պատ.
րեարք Հայրը հետեւեալ նամակը գր.
կամ է եղիպատու Առաջնորդին , ո.
բուն մէկ օրինակը հազարդուած է
մեկ Առաջնորդարանի Գիւմրաստու.
նէն ի հրատարակութիւն .

Թիւնը ունի իր քմահաճոյքները եւ
երբեմն ալ կ'ուշադրայ . բայց վաղ
կամ անուշան ստորդ է գալուստը .
փոյթ չէ թէ արժանիք մը ժամա-
նակին չի հասկցաւ տափակ մտքե-
րէ . բեղմնաւոր կեանք մը ուշ կամ
կանուխ կը քաղէ իր խոնջութեանց
գափնիները . Ասոր հակառակ , երբ
մէկը գործին պահանջներէն զուրկ
է եւ չունի իր պիւտճէն , բնական
է որ տուժէ . պէտք է բուն գործին
մարդը ըլլալ — the right man in
the right place .

սէ — քանուարէ քնեքը կը բարձրանան
մէն անգամ որ երկու գործարա-
նատէրեր մէկ գործաւորի մը կը
հետապնդին . բանուարչէ քնեքը կ'ը-
նեն ամեն անգամ որ երկու գոր-
ծաւորներ մէկ գործարանատէրի մը
կը հետապնդին .

Բ. ՄԻԹԻՆԿՆԵՐ

1903 թուականը եղաւ դառ-
նախիւններով լի ցաւատանջ տարի
մը մեր ազգային տարեգրութեանը
մէջ . Ասկէ առաջ զլիաւորաբար
թուրրիւյ մէջ էր ուր կը մղուէր
ազգային գոյութեան պայքարը ,
յետոյ բեմը լայնցաւ եւ ամենէն ա-
ւելի Ռոսական Հայաստանը սկսաւ
մեր ուշադրութիւնը գրաւել . Թոք-
քեոյ սկսած գործն էր ոչ Քրիստոնե-
այ Ռոսիան կ'ուզէր ի գլուխ հա-
նել , նոյն բնաշնչման ծրարիւր .
ընկերութիւնները փոփոցին , ընկե-
րութիւններ որք զուտ մարդասի-
րական հանգամանք մը ունէին .
բաւական չի սեպեցին տաի . գորոչ-
ները գրաւեցին իրենց եկամուտնե-
րով միտային եւ ըրին ուստական
վարժարաններ . այս ալ բաւ չի սե-
պեցին եւ ահա 1903ի Մայիսին Ե-
րեւան մէկ հրովարտակովը Չարը
«Ամենապարտաւոր» գրաւեց կաւ .
կասի մէջ գտնուած Հայոց եկեղե-
ցապատական կալուածները .

ՊԱՏՃԻՆ

Ստացանք ամսոյս 16 թուակա-
նաւ Չեր գրոյն հետ 58 Անգլ. տիկ
3 շիլին եւ 3 բէնի գումարը ի հա-
շիւ Չեղ զրկուած նախատանքու .
Գոհութեամբ սրտի կը տեղե-
կանանք վիճակիդ . մէջ կոպրակի-
պուոյ հանդանակութեան մեծ գոր-
ծին , որուն արդիւնքով կարելի
պիտի ըլլայ վերկէ բազմութիւն կեան-
քեր սովահար ըլլալու փասնդէն .
Կատարելագէս կը գնահատենք յղաց-
ուած սոյն բարեգործական մեծ ձեռ-
նարկը եւ խնդակցելով ի սրտէ գտած
յաջողութեան համար , կը ձմեռնք
Չեղ եւ բոլոր սատարողաց մեր օրհնու-
թիւնները .

Հարկաւ գուք ալ ինձ պէս
մէկէ աւելի անգամներ լսած էք
սա յանկերպը — « Լրացութեան մէջ
չաճ չ'կայ , ապրախա ապարել զ'է
անիկա , իմբարկիւնները ոչինչ կը շա-
հին . կ'ըն . կ'ըն . բայց իրաւոր
ունին այսպէս ըսելու , արդարացի
է , բանաւոր է այս արտուածը . կը
մտածեմ թէ շարժանցեալ է : Երբ
մէկը կ'ուզէ տուր եւ առիկ գործե-
րով զբաղել , նախ կը սերտէ հրո-
պարակը , ծախուելիք ապրանքին
քանակը եւ որակը , երկրին պայման-
ները , տիրոջ մրցումը , եւ աչքի ա-
ւաջ կուեննայ միեւնոյն ատեն իր
նիւթական կարողութիւնը եւ բարե-
կամական շրջանակներէ խոտաղ-
ուած վարկը . եւ յետոյ , երեք փու-
լեր կան սրտնցմէ պէտք է անցնի .
առաջին շրջանին՝ վաճառակները ա-
ւելի պիտի մնասէ քան թէ շահի .
երկրորդ շրջանին՝ շահ եւ մնաս գէժ
առ գէժ պիտի գտն . եւ միտն եր-
բայր շրջանին է որ վաճառակները
յոյս ունի զուտ շահ մը գոյացնելու .
Երբ ընդունակուած այս այսպէս
է առեւտրական հրապարակին վրայ ,
նոյնը կարելի է ըսել քիչ շատ փո-
փոխութեամբ՝ Լրացական գործին
համար ալ . Լրացական մը — նա
մանաւանդ ան որ միեւնոյն ժամանակ
խմբարարակու ալ է — պէտք է նախ
ինք իրեն հարցնէ թէ ունի՞ կոչումը
գործին , մարմանը բաւ չ'է՞ եթէ
կը պակտի իրեն հարկ եղած տտաղ-
ձը . Եւ որիչ կէտ մալ կայ , Քա-
ղաքային անտեսութեան մէջ կարե-
ւոր տեղ մը կը բռնէ մատուցման եւ
խնդրանքի օրէնքը . այդ օրէնքով
է որ կը շարժին գործաւորական
եւ ուրիշ հարցերը : Գոպտէն , գոր-
ծաւորաց վարձքին վրայ խօսելով ,
գոննագեղ բացատրութեամբ մը կ'ը-

Եւ կը կարծէք թէ այս օրէն-
քէն զերծ մնացած ըլլայ լրացու-
թիւնը . Ինչպէս կ'ուզէք որ յաջո-
ղի խմբարկը մը երբ , օրինակի հա-
մար , իր մտքի պարագայութեանը
հետ իր գտնուած տեղուն մրցու-
մին ալ զորաւոր է : Երբ ընկերացոյ
հատարակութիւնը կը բաւականանայ
սաչափ թերթով , եւ երբ անոնց վը-
րայ աւելնան նորանոր թերթեր ,
նոյնիւր հինին տեղը գրաւելու հա-
մար իր մէջ աւելի ուժ մը ըլլալու
է , իր պաշտօնակցէն վեր կարողու-
թիւն մը ունենալու է , եւ յոնձն
առնելու է կարգ մը բացառիկ գո-
հարութիւններ . ասանք անտեսելով
է որ շատեր յուստիսար կ'ըլլան եւ
կը թողուն կը հեռանան հայրեւոս-
կըսած գործերին . Լրացուողները
աշխատանք մտաւ գոնեւ պիտի սայ՝
որքան սուղի հասկնան զիմք :

Եւ զարմանալի կէտ մը . ագ-
կից մի քանի տարիներ առաջ էր որ
Չարին հրաւերին վրայ գումարուե-
ցաւ Լահէի վեհաժողովը , նպատակ
ունենալով առաջը առնել պատե-
րազմներու եւ որով արիւնահեղու-
թեանց : Խաղաղութեան ժամանակ
մարդասիրութիւն քարոզող ժամա-
նակ առ ժամանակ ինքիւնք Արե-
ւելքի Քրիստոնէից պաշտպան ներ-
կայացնող այդ կառավարութիւնը չի
վարանեցաւ իր խժգժութիւնները ի
գործ դնելու իր իսկ երկրին մէջ .
մինչևնայինքէն ետ առաւ իր տը-
ւած ասանձաշարհաւորները , յետոյ
կարող եկաւ Քիչնէի հրեւոս ըս-
կըսաւ : Հայերը ըլլալ իրենց երկ-
րին մէջ ըլլալ Արտատահմանի մէջ ,
սկսան շարժել , եւ արդէն կարելի
էր միթէ անտարբեր մնալ :

Ողջունելու եւ այլն
Պատրիարք Կ. Պօլսոյ
ՄԱՏԹԷՈՍ ԱՐԲ. ԻԶՄԻՐԼԵԱՆ

ԵԳԻՊՏԱԿԱՅ ԳՈՐԾԵՐԸ
ՎԵՐՁԻՆ ՎԵՑ ՏՊԱՐՈՒԱՆ ՇՐՋԱՆԻՆ
1903—1908

Ա. Եգիպտական Մաւրը. — Բ. Միթիկ-
նէր. Գ. Սեւեասցած դիւկեր. Դ. Կրտա-
կան հաստատարիւնք եւ Բարեգործական ըն-
կերութիւնք. Ե. Ազգային Առաջնորդարանի
— Զ. Մերջարան :

Ա.
ԵԳԻՊՏԱԿԱՅ ՄՅԱՐՈՒԼԸ

(Շարքահակութիւն նախորդ թիւէն)
Թերթերու առատութիւնը ո՛ր
կրնայ յանգիլ , շատ պարզ է պա-
տասխանը , ինչ որ կը պատահի
ուրիշ ստապարէզներու մէջ , նոյնը կը
պատահի եւ հոս , այն որ գծած է իրեն
որաչ կանոնաւոր ուղեգիծ մը , ունի
երկաթեայ կամք եւ պատրաստած է
իրեն երկամտայոյցը , բնական է
որ յաջողի , ճշմարիտ է թէ յաջողու-

Միշտ գոյահութիւն յայտնուած
է այն թերթերուն նկատմամբ որք
չ'ունին գոյութեան իրաւունք : Միշտ
գոյահութիւն եւ զարմանք յայտ-
նուած է լրացութեան խաղաղու-
ներուն գոյութեանը համար . իմ մա-
սիս գոյահ ըլլալով հանդերձ՝ զար-
մանալի երեցած չ'է իրաց այդ կա-
ցութիւնը . գիտէք ինչու : Ամէն
բանին կեղծ կայ . կայ գրամին կեղ-
ծը , մարդ էակին կեղծը . Ինչ
պատճառ կայ որ չ'ունենայինք խըմ-
բարկին կեղծը . եւ այդ տեսակ լը-
րացիւններ երբեմն երբեմն հրապա-
րակի վրայ իրենց շրջագայութիւնը
պիտի ունենան որքան ժամանակ որ
ընթերցող հասարակութիւնը ներո-
զաւիտ աչքով նայի : Բայց ճեբո-
ղավիտ բառը ճիշդ չ'է կարծեմ .
ինձ աւելի հաւանական կերելի՞ ճիշ-
ղը կեղծէն զտոխլու զանազանիւ
մտաին ընթերցողներուն անկարողու-
թիւնը : Եւ այս պարագային խըմ-
բարկը մեղադրելը իսկ անտեղի է .
չի՞ պիտի ըսէ միթէ — « Այս տեսակ
ընթերցողներու այս տեսակ ալ
խմբարկը : »

Արտատահմանի հայերուն այս
ընդհանուր շարժումը մասնակցե-
ցան եղիպատահայերը եւս 1903 Սեպ-
տեմբեր 13 ին , կիրակի օրը , Գա-
հրէի երկեցեւոյն մէջ միթիւնկ մը
տեղի ունեցաւ հանգուցեալ առաջ-
նորդ Յոյսէփ Կոպիկ . Այլազանի
նախագահութեան ներքեւ . Միթիւն .

իրեն անուր և հեռու էն մտնէն և մատ- նիչ քառն հետ կապակցութեան գրութիւլը խորապէս փրաւորուած էր իր արժանապատուութիւնը . . .

Հանդիպումի մը մէջ կը խօսէր նա- հապետեան էֆէնտի . . .

—Այդպէս մի յուզուիր . . . քառն . . . Եւ իրաւի չէի կրնար մեկնու- թիւն մը տալ թէ՛ ինչպէս ամառնիչը ըստած մէկուն վեհափառ կաթու- ղիկոսը իրմեան Հայրիկ, Արքե- պիսկոպոսութեան տիպար և աստի- ճան կը շնորհէր . . .

Այս պահուստ ձեռքի տակ ունիմ Գեր . . . Տէր Գեորգ Արքեպիսկոպոս Ե- ղեցեանի խնամքով մէկ ժէպիին ար- զիւնը երկու տարու, 110 էջերէ բաղկացած, որ օգտուելով մամուլայ ազատութենէն, իր բոլոր գիտցած- ները և գէպքերը պաշտօնական վա- ճարաբանութեամբ հանրութեան կը ներկայացնէ և Մարտի 1911-ին ՀԱՄԱՐ 1-ը վերատպուած է . . .

Այս պահուստ ձեռքի տակ ունիմ Գեր . . . Տէր Գեորգ Արքեպիսկոպոս Ե- ղեցեանի խնամքով մէկ ժէպիին ար- զիւնը երկու տարու, 110 էջերէ բաղկացած, որ օգտուելով մամուլայ ազատութենէն, իր բոլոր գիտցած- ները և գէպքերը պաշտօնական վա- ճարաբանութեամբ հանրութեան կը ներկայացնէ և Մարտի 1911-ին ՀԱՄԱՐ 1-ը վերատպուած է . . .

Արշալոյս Մարտի 1911-ին հարձակո- յումը յղուած աշարքի հրատարակեց, այնպէս որ կարգ մը ինձի ծանօթ . . . մարդիկներու շրջանը ալ թուող հաննց . . . և նոյն իսկ մասնաճիւղ- ներ ու գրողներ ալ եղան թէ Արշա- լոյս պարտաւորեալ պայմաններու մէջ կը հրատարակէ երբ այդ զը- ընթացքները . . . Արդարեւ ինչքան . . . թող ատենք իրենց գործին յարմար- ցնելով ուղղածին խօսին . . . ինձ հա- մար հիմա Գեր . . . Տէր Գեորգ Արքե- պիսկոպոսի Արքեպիսկոպոսութեան համար տիպարութեամբ պրոչիւրը գտնւմ մը և գոհար մը կը մնայ և աղբյուրին քա- ղաքականութեան հորիզոնին մէջ վայելու և լուսատու ասող մը՝ որ երկիրը լուսատուութեան և խելացիու- թեան հրաւիրելու պաշտօն պիտի ունենայ ապագան կրնայ խօսիլ այս մասին . . .

Այդ տեսքը այս քանի մը տար- ուան դաւադրութեանց բոլոր գաղտ- նիքներուն բանալին է . . . ու պէտք է որ մեկ առաջնորդ է գէպի գիտակ- ցութիւն, գէպի պարտաճանաչու- թիւն, գէպի զգաստութիւն, և նոյն իսկ գէպի ճշմարիտ և անկեղծ հայ- բնասիրութիւն, որոնց շատ կը կա- րօտի մեր ազգը . . .

Անշուշտ ուրիշ անգամներ ալ պիտի անդադառնանք Արքեպիս- թեան համար ինչ շորքը . . .

Ե. ԹՈՐՈՍԵԱՆ

Ա. Զ. Գ. Ա. Տ. Ի. Ն.

ԼՈՒՍՏԱՆ

ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ

Սուտի վեհ. Զարբ. հաստա- տած է եղեր Ամեն. Եղեղեան Սրբազանի կաթողիկոսական ընտրու- թիւնը . . .

Փափաքելի էր որ Եղեղեան Սրբազան Պատրիարքական Աթոռին վրայ մնար, և Պօլսոյ մէջ թերևս աւելի օգտակարապէս ծառայէր Հայութեան . . .

Կաթողիկոսութիւնը - հակառակ իր վեհ և բարձր անունին - տեսակ մը բանտարկութիւն կը նշանակէ, որ կրնայ սահմանափակել հայանը- պաստ գործունէութիւնը կաթողի- կոսին, որովհետև էջմիածնի մէջ, կաթողիկոսը, ըստ կանխանուէր խոստման մը, չընտանացուած կամ պաշարուած պիտի ըլլայ է. Ակնու- նիական մարտնչութիւն, որոնք քաջ գիտենք թէ՛ իրենց տեսակէտներով չ'պիտի կրնան հայտուիլ Եղեղեանի վեհ. Կաթողիկոսին մտածելակեր- պին հետ . . .

Այս հայու, հայութիւնը՝ կա- ռեւոր գոհ մը կուտայ անա կաթողի- կոսական ամբողջ, յանձին Իզմիր- լեան Սրբազանին . . .

Մաղթենք որ՝ սխալը մեր կար- ծիքը եղած ըլլայ . . .

ՀԱՆԳԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ

Ընդ Հովանաւորութեամբ ն. Վանաթիւն Պօղոս Փաշայի, Հա- յաստանի սովետաց համար սկսուած հանդանակութիւնը մեծ փութով առաջ կը տարուի . . .

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը, իր նամակով որ առաջին էջին մէջ հը- րատարակուած է, երբ չ'որհակա- լութիւն կը յայտնէ և քաջաբա- կաններ կը խօսի Արքեպիսկոպոսի Առաջ- նորդին՝ հանգանակութեան համար իրապէս աշխատողները անտես ըրած կ'ըլլայ . . .

Մեծ հանգանակութեան մէջ Աղանունի Առաջնորդը ո՛ր է գեր չունի և գերազանց պատճառներով չ'կրնար ալ սենեակ . . . Աղանունի Առաջնորդին մինչև հիմակուան Ե- ղիպատսի մէջ ունեցած գերը եղած է տուներ քանդել, զրպարու- թիւններ քաջաբերել, աւազակու- թիւններ սքողել, ստուգութիւններ պարտել իր ճիւղային տակ, և անխոստովանելի միջոցներով այր ու կիներ իրարմէ բաժնել և վեր- ջապէս տեղափոխել ընտանեկան վի- ճակներ՝ որոնք ոչ նուազ ծանր կրնան կռուել աղբիւն և ընդհան- րութեան համար . . . Արգեօք ա՛յս բաներուն համար քաջաբերական կը գրէ Սրբազան Պատրիարքը Աղա- նունի Առաջնորդին . . . Անանկ է նէ ըսելիք չ'կայ . . .

ՄԱՍԻՆՈՅ ՏԱԿ

ՍՓԻՆՔՍ

ՀԱՅ ԴԵՄՔԵՐ ՈՒ ԴԵՊՔԵՐ

ԹԻՍՒՆԻ ԶՈՓ ԼՈՒՍՏԱՆԻ ՊՍՏ- ԿԵՐԵՐՈՎ ԵՒ ԿԵՆՍՍՊՐՈՎԱՆ ԾԱՆՈ- ԹՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՎ . . .

Վաճառման արդիւնքին մէկ կարևոր մասը պիտի յատկանայ բա- . . .

րեգործական հաստատութեան մը . . . Հաւանորէն Հ. Բ. Բ. Միութեան, որ Հայկական միակ վստահելի հաս- տատութիւնն է . . .

Տպագրութիւնը պիտի աւարտի մէկ տարին . . .

Կը պատրաստէ Տ. Ե. Թորոս- եան մէկ քանի ուրիշներու բարո- յական օժանդակութեամբ . . .

ՍԻՆԵՄԱԹՕԿՐԱՖ

ՎԷՆԻՒՍ

Տէր ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ ԵՐՈՒԱՆԻ ԳԱՄԱՍԵԱՆ Պոլսոյ և Երևանի միջև ընդհատուած գծին վրայ . . .

Բացուած տեղի ունեցաւ Սինե- մաթօկրաֆ Վէնիւսի, որուն նախ- նական քայլերը խիստ յաջողու- թեամբ անցած են . . .

Առաջիկայ շաբթուան բրօշու- ռը պիտի ծանուցանենք . . .

ԳՈՐԾ ՓՆՏՈՒՂՆԵՐՈՒՆ

Ամա Պօղոս Կ. Օհանեան, թէև իր առևտրական գործէն գոհ սա- կայն եգիպտոսի օղին հետ չ'ը- կարենալով հաշտուիլ, մտադրած է ընտանեօք և զաւակներով մեկնիլ աստի, ուստի իր ԳԱՆԹԱՐԿԱԿԱՆ ՏԻՒՄԱԹԻՒ 13 խանութը որչաժ է ծախել իր բոլոր պարունակու- թիւններովը . . .

Ամա Պօղոս իր առևտրական տան առաւելութիւնները թուիլ չ'ուզեր . գնողը կրնայ իրեն դիմել և տեղե- կանալ ամէն մանրամասնութեանց . . .

Ամա Պօղոսին խանութը չ'գիտ- ցողներ չ'կան . Տիգրան քաջալի պարտէզին գիմացն է, Լսարան-Ըն- թիւրցատան մօտերը . . .

ՍԱՂԻՄԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Այսպիսի անհոգի բաղադրանքի և Շարայի որկորով ամենուրեք սով սպառնացող Գայրեքեան Մատթէոս անարժան վարդապետ՝ որ վեհա- պետեան Սրբազանի Պանք Գրեթի Լիօնէն ունեցած 1,500 լիւրայ դաղը առած ու փախած էր, կառավարու- թեան աղօթ միջոցաւ կախարդիւ- ռուած էր . . . Ամենապատուու- թիւնը քանի քանի անգամներ ազ- դու գրեթով և հեռագրերով զայն երուսաղէմ կոչելէ վերջ անգամբք անհնազանդ և ըմբոստ գտնուեցաւ հարկ անհրաժեշտ դատեց Տեղալի տեսուչ Սերովբէ վրդ. Սամուէլեա- նը փոխել և տեղը տեսուչ կարգել Տ. Հմայակ վրդ. որ հին Բէթիմի Ժամանակ շնորհիւ ողբալի Մանկու- նի Եպիսկոպոսի Երուսաղէմէ աքսոր- ուած էր . . . Սերովբէ վրդ. Սամուէլե- եան որ երբեմն ամենայն անխղճու- թեամբ հաւատքը ուրացած և խա- տառակութեանց, ճիւղիթութեանց, խաբարայութեան մարմնացումըն է, ամեն գոյն կառնէ գոյն մը չունե- նալու համար . . . Այս փատ տրաքա- ծը՝ Հասիմ փախած միջոցին հան- զուցեալ Մարտի Սրբազանին գրած գրով սա խօսքերն ալ յիշած է և երանի թէ Հոգովայն եկեղեցւոյ գիրկը ծնած . . .

ըլլայի, այժմ ուղիղ հաւատքը գտայ, նշովեցի հայ եկեղեցւոյ Հայրապետ- ներն ու ընդունեցի Հոգովայն հայ- րապետները . . .

Ահա, սիրելի ընթերցողք, տեսէ՛ք թէ ո՞վ է վատ Սերովբէ վրդ. որուն ապաստանած է Գա- յրեքեան ճիւղը որ կը յանդգնի իր Պետին ըմբոստանալ և կա- թողիկոսութեան որոններ կը ցանէ Յոպպէի Հայ գաղութին մէջ . . . Ա- մօթ և հազար ամօթ այս անպատ- կառ լիբերոս անմեռան երեսնե- ռուն . . .

Սերովբէ և Գայրեքեան ասկէ քանի ամիս առաջ Արքեպիսկոպոսի էջերուն մէջ՝ ինչ անլուր և նախա- տական մակդիրներով զիրար կը ռմբակոծէին, բայց այսօր Յոպպէի կալուածոց արդիւնքը կ'ըլլուէ հա- մար ամեն զեղծարար միջոցներու կը դիմեն . . . Եւ հաւանութեան Սրբ- ըազան՝ այս զեղծարար պաշտօնեա- ներու արարքներէն զգլխած՝ միա- բան վարդապետներէ կարապետ, Ե- սայի, Աթանաս, և Տէր-Սարգիս- եանը Յոպպէ զրկեց՝ որ անմիջա- պէս ազդուրաց Սերովբէէ հայիւնե- ըն առնեն ու զայն գու՛րս գու՛րս արտաքսեն . . . Սերովբէ Վ. փոխանակ իր հայիւններն տալու մեծափոր Գա- յրեքեանի խորհուրդով քանի մը ֆէ- լահներ կը վարձէ ու սուրբով եւ հրացաններով սահմանադրական վարդապետաց վրայ յարձակիլ կու- տայ՝ որպէսզի վախնան և երուսա- ղէմ վերագառնան և ապարէզը ի- րենց մնայ. այս վատ շարժումնե- ըն կը մասնակցէին տեղացի այօջ կեցէնէրին պաշտ երկար Պըլլեան և կարճ Իւլիան Յովհաննէս Գը- թիգորեան ապուշ տգէտը, և Մա- միկոնեան ըսուած բաղախնդիրն, որ հրացանի հարուածներով կինը յիմարացուցած է իր սպասուհի ման- րօնէքան առնելու համար . . . դեռ ինչքան . . .

Յոպպէի երկուս վարժարանը որ շնորհիւ բարեհամբոյ վարժա- պետին Պ. Աղեքսանդր Մանուկեա- նի բաւական թուով աշակերտներ ունեցած էր և բաւական ըսելէ ա- լելի աշակերտներն յառաջացած՝ Սամուէլեան Սերովբէի վատ խոր- հուրդներով ծնողք իրենց զաւակ- ներն դպրոցէն ետ առին որպէսզի իսպառ փակուի. -Ո՛հ Աստուած, տե- սէ՛ք սե սրտով և սե խորհուրդնե- լով լեցուած վարդապետ միջոց մի- յոյններու կը դիմէ իր շար կրեցը յաղուրդ տալու համար . . . Պ. Աղեք- սանդր, իր ազնիւ զղացմանց հա- մար ո՛չ միայն միարանութենէ այլ նաև ամեն դասակարգէ եղածներէն սիրուած ու յարգուած է, ես իմ բոլոր խղճովս կ'ըսեմ թէ՛ երկար ժամանակ մը հետը Յոպպէ գրու- նուած եմ, հիացումով զմայլած եմ ունեցած իր բարոյականին վրայ եւ առաքինի զղացմանց վրայ . . . Ահա՛ այսպիսի անզուգական մէկն ալ՝ որ իր աշակերտաց պաշտելի էակ մե- զած էր՝ աշակերտաց ծնողաց մշա- քերն պղտորելով աշակերտներն վարժարանէ հեռաւոր ցած է. Աշա- կերտներէ Յակոբ Պօղոս, Սողոմոն և Միհրան կարապետները հազիւ իննէն տասը տարեկան մաքուր զը- րաբառ և աշխարհաբառ ընթերցու- մէ զատ, ու սած են նաև մաքուր . . .

Տ Ե Ռ Ի Ր Ժ Պ Ի Տ

Ի ՆՊԱՍՏ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՍՈՎԵՂՈՅ

«Արշալոյս» ի Տպարանէն լոյս տեսաւ «ՏԻՌԻՐ ԺՊԻՏ» անունով գրքոյի մը մօտ 200 էջերէ բաղկացեալ, մաքուր թղթի վրայ և խնամեալ տը- պագրութեամբ, 14 եգիպտահայ կարևոր գէմքերու գեղատիպ պատկերներով և արքիւսի կողով մը՝ որ Հայաստանի կարօտեալները կը պատկերացնէ: Յատուկ Մասնախուբ մը կազմուած է, որուն Գանձապետն է Աղնուաչուք Սեդրաքէֆէնի Դաւիթեան, որուն պէտք է ուղղել նուէրներն, ի Տպարէ Տիգրան Փաշա, իսկ ձեռքէ գնել ուղղուները՝ պէտք է դիմեն Պապ-էլ-Խալը Կուվէնորայի դիմաց Պերպերեան եղբայր վաճառատուներ: 1-4

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԾԻԱԽՈՏԻ ԵՒ ԸՆՏԻՐ ՍԻԿԱՐԵԹՆԵՐՈՒ ԳՈՐԾԱՐԱՆ

ՎԱԿԷ - ԷԼ - ՊԻՐԲԷ ՓՂՂՈՑ ԷՕՁՊԷՔԻՅԷ

ՄԵՓՈՎԱՆԱՏԵՐՔ

Ն. ԵՒ Ա. ՀԱՃԷՔԵԱՆ ԵՂՔԱՐՔ

ՅԱՏԿԱՆԵՐ ԻՐԵՆՅ ՂԵՐՄԱՀԵԱԼ Է :

Արևելեան ընտիր ծխախոտներէ պատրաստուած թարմ սիկարէթներ անմրցելի աժան գիներով ունենալու կամ վայելելու համար, ամէն անգամ և ամէն տեղերէ աւելի՛ պէտք է նախընտրել մեր վաճառատունը :

Առաջնակարգ տեսակներէ Եւրոպական սիկարետներու լաւագոյն զանազանութիւնները գտնելու համար հարկ չկայ հոս ու հոն ժամախաճառ ըլլալու . բաւական է անցամ մը անպատճառ այցելել մեր վաճառատունին :

Պարսկական ամենալինտիթէմպէքի ալ և ալ տեսակները բացի մեր վաճառատունէն, ուրիշ տեղերէ գնելը պարզապէս սխալիլ է :

Մեր վաճառատունը վերջապէս, գիներու ամանութեամբ, տեսակներու բազմազանութեամբ ու ճոխութեամբ և ալ ամէն տեսակէտներով, և մասնաւոր զորածեղ որոշած ապրանքներուն թարմութեամբ անմրցելի է, որուն անտրտելի ապացոյցներէն մին ալ զարգացած եւրոպացիներէ օրրատօրէ մեծ քանակութեամբ և ստուար թուով եղած յանձնարարութիւններն են :

Ն. ԵՒ Ա. ՀԱՃԷՔԵԱՆ ԵՂՔԱՐՔ

գաղ. թուարանութիւն, աշխարհագրութիւն և երաժշտութիւն : Եւ ահա՛ այսպիսի անձնուէր անձ մը Պ. Սլեքսանդր Մանուկեան զոհ կերթայ վատ Սերովբէի խաւիկէն չ'ըլլալուն, ինչ վատ Սերովբէ՛ կուզէր որ Գամափոսի վարժապետ՝ երիտասարդ տղուն խաղերն... իտաղերն... գըլլուուն խաղար...
Սերովբէ Մանուկեան որ թունդ ճիզիթ-խառնակիչ մ'է, Պաղտատապականեց, Գամափոս ապականեց և երբ Գալղա ճեպարի և երուսաղէմէն նուազանքով արաքսուած Չունկուչցի Աեհտիփ տաւուլն լալեց Յոպպէի տեսութեան պաշտօնով վարձատրուեցաւ, կեցցէ՛ վարձատրութիւն :

Սերովբէ Մանուկեան այնքան յանդիմանութեան մէջ խիզախ ու յառաջացած է որ մինչեւ անցամ «ես պատրիարք չեմ՝ ճանաչիր, ես ալ գալին Վարչութիւն և Պոլսոյ պատրիարք կը ճանաչեմ» ըսած է և արդէն ամեն ըրածները Պոլսոյ պատրիարքի խորհուրդով է և ցարգ եղածներն՝ ու եղածներէ յառաջ եկած դժբաղդութեանց պատճառն այն է. պըռաւօ՛ պըռաւօ՛ :

ՀՐԱՅՐ
24 Դեկտ. 1908
Ետիա

ԱՌԱՋԵՆՈՐԴԱՐԱՆ ՀԱՅՈՑ
ԵՂՔԱՐՔ
ԳԻՆԱՆ ԿԱՂ. ԺՈՂՈՎՈՑ
ԱՅԳ. ԳԱՆ. ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ
ԹԻԻ 805
ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ
ՅԱՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ ԳԱՀԻՐԷԻ ՀԱՅՈՑ
ԱՌԱՋԵՆՈՐԴԱՐԱՆԵՆ

Գահիրէի հայոց Առաջնորդարանը այսու կը յայտարարէ թէ Բաղաբիս Ս. Առտուածամիտի Նկեղեցւոյ սեփական և Նղիպտոսի Պէհերայի Միտիթիթիթի Բաֆը Տաւուար Մէրքէզին Սիտի Լաղի գիւղին մէջ, Պէսլաուունի մօտ, 984 ֆէտտան 3 դրաթ և 20 սէհիմ գետինը հինգ վայրկեան հետի է Մարտի Ետիա պարիէ ըսուած կայարանէն, որ կը գտնուի Բաֆըր Տաւուարէն Տաման :

հուր տանող Տէլթա Լայթի Նրկաթուղւոյ վրայ :

Այս դեռինը գնել փափաքողք պէտք է որ տեղւոյն պահապան Մուհամմէտ Ապտուլլահի առաջնորդութեամբ հողը այցելեն ու քննեն . որով ետքը իրենց offerը կրնան ներկայացնել և ստորագրել աճուրդի Գայթէին ներքեւ և իրենց առաջարկելիք գնոյն 10 առ 0/0ը հնչուելու դրամով իբր ապահովութիւն պէտք է յանձնեն Առաջնորդարանի և կամ քաղաքի անուանի պանդաներէն մէկուն մէջ գումարը յանուն Առաջնորդարանի տէֆօ ընեն և ընկալարդրն յանձնեն Առաջնորդարանի :

Թուականէս սկսեալ մինչև երեք ամիս, պայմանաժամ սահմանուած է այս offerները ընդունելու համար : Այդ ժամանակամիջոցին մէջ գնել փափաքողք վաճառման պայմաններուն կրնան տեղեկանալ կիրակի և տօն օրերէ վատ ամէն օր առաւօտեան ժամը 9-12 և իրիկունը ժամը 3-5, Առաջնորդարանի Դիւանատան մէջ ի Պէն էլ Սուրէն Գահիրէի :

Առաջնորդարանի իրեն կը վերապահէ առաջարկելի ո՛ր և է դին (offre) ընդունելու կամ մերժելու իրաւունքը, մերժման պարագային offer ներկայացնողը Առաջնորդարանէ ոչինչ պահանջելու իրաւունք ունի, ի բաց առեալ իր տուած ապահովութեան գումարը, որ իրեն կը վերադառնայ :

Առաջնորդական փոխանորդ Յարութիւն Բահ. Յակոբեան
12 Դեկտ. 1908

ԾԱԽՈՒ ԳԻՐԲԷՐ
« Արշալոյս » ի սպարանին մէջ, ճեքիք բաշայի պարտէզին դիմաց կը վաճառուին հետեւեալ պրօշիւրները :
Ա. ՊԱՆԵԱՆ
ԺՊՂՈՎՈՒՐԻՆ ՄԱՏԵՆԱԳԱՐԱՆԸ
Թիւ 1 Թրքուհին 50 սանթիմ
« 2 Հիւլէն 50 »
Թիւ 3 պրօշիւրը թէև հրաշալիք մը բայց ինչ ինչ նկատուիներով գանց կը նենք անունը յիշատակել կարճ ժամանակի մը համար . գինն է մէկ ֆրանք : Դիմել Արշալոյսի Ստրապուրթիւնի գատ Հեղինակին հասցէին որ է.
Mr. A. Balian
Le Caire

ՄԻՆԿԵՐ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԵՒ ՄԻՍԿ ՆԵՐԿԱՅՈՑՈՒՑԻՉ Ժ. ՆՈՅՏԼԻՆԿԻՐ

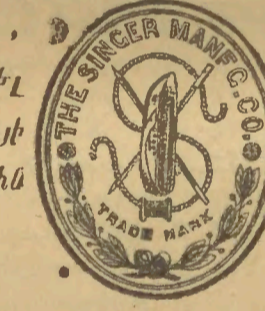
Պալատի փողոց . Խաչնէտարի սեփականութիւն, Պրիսթօլ Օթէլի ճիշտ դիմաց Գաֆէ Տը Լա Պուրսի կից
Հին ԵՒ ՆՈՐ ԱՇԽԱՐՀՆԵՐՈՒ ՔԱՂԱՔՆԵՐՈՒՆ ՄԷՉ ՄՈՍԱՆԱՃԻՒՂԵՐ ՈՒՆԻ

Աշխարհի ամենէն լաւագոյն կարի մեքենաները Մինկիլիներն են և ասոնցմէ մինչև ցարգ 17, 000, 000 ճախուած է :

400 է աւելի վիսյակն եւ մեքենանով վարձատրուած, եւ աշխատեալ մեքենաներ,

ԱՄԵՆԷՆ ՄԵՆ ՎԱՐՉՈՒՑՈՒԹԻՒՆԸ
ԱՌԱՋԻՆ ՄՐՅԱՆԱԿ
Փարիզի 1900 ի Տիկերական արտեսակներ/սին մէջ ստացած է .
ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ ԲՐՈՒՍԻՈՑ ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ ԱՆԳՂՈՑ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ
ԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԱՐԲՈՒՆԻՔԻՆ ԵՒ ԹԱԿԱՌՈՐԱԿԱՆ ԱՐԲՈՒՆԵԱՑ
ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ Ն. Բ. ԱՅԻՎԱԿԱՆ ՏԱՆ

Կեղծերէն զիւշանալ, ուշադրութիւն դարձնել իւրաքանչիւր մեքենայի վրայ ՄԻՆԿԻՐ յատկանշին
ԳԻՆ ԶՍՓԱՆՈՐ
Չորի դասեր և նորոգութիւններ, Մինկիլի մեքենայից համար, յաճախորդատուներուն մէջ :
Վճարմանց դիւրութիւն
Փոխանակութիւն հիներու և նորոգութիւն ամեն կարգի Մեքենայից

ՕՐԹԷԼ ՏՐԱՊԷԶՈՆ ԱՂԷՔՍԱՆԻՐԻԱ

Բանթօ, Սաւալ Մանկիսի
3 Թեֆֆիէր-էլ-Բաշաւի Վիտոյց 3
Մանկիսի Մզկիթին դիմը, Թիւ 3
Պանդոկապետ - Մ. Գէորգեան

Կը յանձնարարուի արդոյ հասարակութեան և ի մասնաւորի մեր հայրենակիցներուն քաղաքին կեդրանը գտնուող և օղաւէտ դիւրով սոյն պանդոկը, որ յաճախողները պիտի գտնեն կատարեալ մաքրութիւն և փութական սպասարկութիւն :
Դիմեցէք անգամ մը և զո՛հ պիտի մնաք :
Դիմելը չափաւոր են :
28-55

ՎԱՐԷՆՈՐ ԱՂԷ
Գատններու համար Գործակալներու պէտք կայ դիմել թերթի խմբագրութեան հասցէին :

ՍՍԻԳԻՍ Յ. ԹԱՇՃԵԱՆ

Լորդից կարի մեքենաներու, փոխարկերու և կազի վաճառաներու :

Տասներկու տարին « Մինկիլի » ընկերութեան յով մեքենայարարութեան գրադիլ յետոյ, այժմ զինավաճառ Չախարիս Գանատանթիւնով զով պաշտօնեայ է զէնքերու և մեքենայարարման ճիւղին մէջ :

Կարգ մը բարեկամ յաճախորդներու խնդրանաց վրայ, պաշտօնէն դուրս ունեցած իր պարտուոյ ժամերը պիտի արտագրէ կարի մեքենաներու, ֆոնօկրաֆիներու, կաղի վառարաններու, նորոգութեանց և յարգարման :

Առ այժմ իրեն պէտք ունեցողները փոխանակ հոս ու հոն թափառելու կրնան դիմել իր տունը Շարէ Մուհամէտ Ալի Թահթ-էլ-Ռապի կրնան հարցնել նաեւ Մեծ Սրճարան Հոյակակոյնի Տնօրէններուն, և զարձեալ դիւրութեան համար քարթ բոստալով մը կրնան դիմել « Արշալոյսի » Տարանին . նշանակելով իրենց հասցէն, Փողոցին անունը և Տաւնին թիւը :

Իր նորոգութեանց վարձքը պիտի ստանայ իրեն յանձնուած աշխատութիւնները լրանալէ և փորձեր կատարուելէ յետոյ :

Կարի նոր մեքենաներ ալ կը վաճառուի : 19-59